

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

27 iunie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Toma Nadejda,

Judecători - Timofti Vladimir, Țurcan Anatolie

a examinat admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Săli Radu și de către inculpatul Darii Vasile, prin care solicită casarea sentinței Judecătorei Strășeni (sediul Central) din 12 septembrie 2017 și a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 ianuarie 2018, în cauza penală privindu-l pe

Darii Vasile Xxxxx, născut la xxxxxx, originar și domiciliat în r-nul xxxxx, com. xxxx, s. xxxxx.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 30.08.2017 – 12.09.2017 (prima instanță);
2. 02.11.2017 – 23.01.2018 (instanța de apel);
3. 24.05.2018 – 27.06.2018 (instanța de recurs ordinar).

Asupra admisibilității în principiu a recursurilor ordinare în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătorei Strășeni (sediul Central) din 12 septembrie 2017, cauza fiind examinată în procedura simplificată prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, Darii Vasile a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 172 alin. (3) lit. a) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa de 12 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis.

De asemenea, a fost dispusă încasarea din contul inculpatului Darii Vasile în contul statului, cheltuielile judiciare în sumă de 13163 lei.

1.1. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că Darii Vasile la 14.04.2017, aproximativ la ora 13:00, aflându-se pe un câmp din extravilanul satului Ciobanca, raionul Strășeni, urmărind scopul satisfacerii poftei sexuale în forme perverse, prin constrângere psihică și aplicarea forței fizice exprimată prin aplicarea de lovituri cu palma peste cap, a întreținut un raport sexual forțat în formă perversă pe cale anală cu xxxxx xxxx a.n. 05.07.2008, știind cu certitudine că ultimul este minor și nu a atins vârsta de 14 ani.

Prima instanța a încadrat acțiunile inculpatului Darii Vasile în baza art. 172 alin. (3) lit. a) Cod penal, acțiuni violente cu caracter sexual, adică satisfacerea poftelor sexuale în forme perverse, săvârșite prin constrângere fizică și psihică asupra unei persoane despre care știa cu certitudine că nu a atins vârsta de 14 ani.

2. Sentința primei instanțe a fost atacată cu apel de către avocatul Stratan Igor în numele inculpatului Darii Vasile, prin care a solicitat casarea parțială a sentinței în partea stabilirii pedepsei și încasării cheltuielilor judiciare, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatului să-i fie stabilită o pedeapsă de 6 ani 8 luni închisoare.

În argumentarea apelului, apelantul a invocat că:

- instanța de judecată la stabilirea pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 12 ani inculpatului Darii Vasile, nu a utilizat just criteriile generale de individualizare a pedepsei aplicate, deoarece inculpatul poate fi corectat și reeducat și prin aplicarea unei pedepse mai blânde;

- prima instanță nu și-a motivat soluția în partea pedepsei stabilite inculpatului în condițiile legii, aplicând neîntemeiat față de inculpat pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 12 ani în raport cu situația de fapt existentă la data condamnării lui și a scopului pedepsei penale;

- s-au stabilit un șir de circumstanțe atenuante și anume căința activă, contribuirea activă la descoperirea infracțiunii, recunoașterea vinovăției;

- instanța de judecată a decis să încaseze din contul inculpatului cheltuielile de judecată și anume cheltuielile privind efectuarea expertizelor ce constituie o interpretare eronată a legii.

3. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 ianuarie 2018, a fost admis apelul declarat, casată parțial sentința, în partea cheltuielilor judiciare și pronunțată în această parte, o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care a fost exclusă dispoziția privind încasarea din contul inculpatului Darii Vasile în contul statului a cheltuielilor judiciare în sumă de 13163 lei, în rest au fost menținute dispozițiile sentinței atacate.

3.1. Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că la soluționarea chestiunii cu privire la pedeapsa aplicată inculpatului, prima instanță a acordat deplină eficiență prevederilor art. 7, 61 și 75 Cod penal, precum și celor din art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, iar temei pentru aplicarea pedepsei mai blânde decât cea prevăzută de lege nu s-a reținut, deoarece în cauză nu s-au constatat circumstanțe excepționale sau alte cauze, ce justifică aplicarea prevederilor articolului 79 Cod penal.

Prin urmare, instanța de apel a conchis că soluția cu privire la aplicarea pedepsei cu închisoare, în mărimea fixată, este legală și întemeiată.

Cu referire la motivul invocat în apel, ce vizează soluția privind încasarea de la inculpat a sumei de 13163 lei cu titlu de cheltuieli judiciare pentru efectuarea expertizelor medico - legale, instanța de apel l-a considerat ca fiind fondat, menționând că cheltuielile judiciare încasate de prima instanță reprezintă plata din bugetul de stat pentru efectuarea expertizelor medico-legale: nr. 126 din 19 aprilie 2017 (f. d. 48), nr. 128 din 20 aprilie 2017 (f. d. 54); și nr. 215 din 02 august 2017 (f. d. 74).

În continuare, instanța de apel a notat că conform art. 143 alin. (1) Cod de procedură penală expertiza medico-legală se efectuează, în mod obligatoriu, pentru constatarea gradului de gravitate și a caracterului vătămarilor integrității corporale, precum și a stării psihice a bănuțului, învinutului - în cazurile în care apar îndoieli cu privire la starea de responsabilitate iar conform alin. (2) din același articol, plata expertizelor judiciare efectuate în cazurile prevăzute la alin. (1) se face din contul mijloacelor bugetului de stat.

Astfel, instanța de apel a conchis că prima instanță, contrar prevederilor articolului 229 alin. (3) Cod de procedură penală, a încasat din contul inculpatului plata cheltuielilor judiciare, or cheltuielile judicare în speță urmează să fie plătite din bugetul de stat.

4. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către:

4.1. Procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Săli Radu, care indică temeiul de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și solicită casarea deciziei instanței de apel, cu menținerea sentinței primei instanțe fără modificări, deoarece apelul a fost greșit admis.

În argumentarea recursului, recurentul invocă că:

- hotărârea nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția;
- instanța de apel în cadrul examinării cauzei nu a luat în considerare faptul că în cadrul instrumentării cauzei penale de către stat au fost suportate cheltuieli în sumă totală de 13163 lei, inclusiv legate de efectuarea expertizelor medico-legale: nr. 126 din 19 aprilie 2017 (f. d. 48), nr. 128 din 20 aprilie 2017 (f. d. 54); și nr. 215 din 02 august 2017 (f. d. 74), sumă ce urma a fi încasată de la inculpat în beneficiul statului, conform prevederilor art. 227 - 229 Cod de procedură penală, iar instanța, contrar prevederilor art. 385 alin. (1) pct. 14), 397 pct. 5) Cod de procedură penală, nu a dispus acest fapt;

- prevederile art. 229 alin. (1) Cod de procedură penală, stipulează direct că inculpatul suportă cheltuielile judiciare, soluția instanțelor judecătorești de a respinge încasarea acestor cheltuieli este greșită.

4.2. Inculpatul Darii Vasile, care fără a indica vreun temei de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, solicită casarea sentinței primei

instanțe și a deciziei instanței de apel, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să-i fie redus termenul de pedeapsă stabilit.

5. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acestea sunt inadmisibile, fiind vădit neîntemeiate din următoarele considerente.

În speță se constată că recurenții s-au conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală și au declarat recursuri ordinare în termen.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul declarat este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

5.1. Cu referire la recursul ordinar declarat de către procuror:

În speță, se reține că recurentul contestă decizia instanței de apel, indicând temeiul de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, în sensul că hotărârea atacată nu curpinde motivele pe care se întemeiază soluția, criticând decizia instanței de apel anume în partea motivării soluției acesteia privind admiterea apelului declarat, și casarea sentinței primei instanței în partea încasării cheltuielilor suportate pentru efectuarea expertizelor judiciare în prezenta cauză penală din contul inculpatului, cu dispunerea încasării acestora din contul statului.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal reține că temeiul și motivele invocate de recurent în susținerea acestui temei nu s-au confirmat în urma cercetării materialelor cauzei, argumentând în acest context următoarele.

Colegiul penal analizând textul deciziei recurate (f.d. 226-227) în coraport cu motivele invocate de recurent, atestă că instanța de apel s-a expus argumentat și motivat asupra aspectelor contestate și în prezentul recurs ordinar, bazându-și just soluția în baza prevederilor legale stipulate în art. 143, 227, 229 Cod de procedură penală, iar instanța de recurs ordinar, în virtutea corectitudinii acestei motivări, pentru a evita repetări inutile, o acceptă și o însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în cauza Albert vs. România din 16.02.2010, statuează că art. 6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat

pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Totodată, Colegiul penal invocă că prevederile art. 227 Cod de procedură penală, reglementează care anume cheltuieli sunt incluse în categoria cheltuielilor judiciare, în această listă nefiind însă incluse cheltuielile suportate pentru efectuarea expertizelor judiciare.

Mai mult, se relevă că prevederile alin. (3) a art. 75 din Legea nr. 68 din 14.04.2016 cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar, stipulează expres că: *„În cauzele penale, cheltuielile pentru efectuarea expertizei sunt suportate de către ordonatorul expertizei judiciare din bugetul alocat, cu excepția cazurilor prevăzute la art. 142 alin. (2) din Codul de procedură penală al Republicii Moldova”*.

În această ordine de idei, se reține că potrivit prevederilor art. 142 alin. (2) Cod de procedură penală, - *„Părțile, din inițiativă proprie și pe cont propriu, sunt în drept, prin intermediul organului de urmărire penală, al procurorului sau al instanței de judecată, să înainteze instituției publice de expertiză judiciară/biroului de expertiză judiciară o cerere privind efectuarea expertizei judiciare pentru constatarea circumstanțelor care, în opinia lor, vor putea fi utilizate în apărarea intereselor lor”*.

În acest context, se atestă că ordonatorul expertizelor judiciare în speță a fost organul de urmărire penală (f.d. 45, 51, 58), fără a exista o asemenea cerere din partea părții apărării.

5.2. Cu referire la recursul ordinar declarat de inculpat:

În speță, analizând textul recursului ordinar declarat de inculpat, Colegiul penal conchide că deși acesta nu indică expres nici un temei de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, acesta își manifestă dezacordul cu pedeapsa stabilită, cerință ce cade sub incidența temeiului de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, ce stipulează cazul de individualizare greșită a pedepsei aplicate contrar prevederilor legale.

În acest sens, Colegiul penal verificând legalitatea hotărârilor judecătorești sub acest aspect, conchide că acest temei de recurs nu se confirmă în prezenta speță, or din materialele cauzei rezultă că prima instanță în sentință (f.d. 193) și-a motivat corect soluția de stabilire inculpatului Darii Vasile a unei pedepse de 12 ani închisoare cu executare în penitenciar de tip închis, ținând cont în deplină măsură de criteriile generale de individualizare a pedepsei penale, prevăzute de art. 7, 75, 76 Cod penal, cu aplicarea reducerii cu o treime a limitelor de pedeapsă cu închisoarea prevăzută de art. 172 alin. (3) lit. a) Cod penal, în temeiul art. 364¹ alin. (8) Cod de

procedură penală, precum și de cerințele prevăzute de art. 61 alin. (2) Cod penal, în vederea realizării scopului legii penale, de restabilire a echității sociale, corectare și reeducare a inculpatului Darii Vasile, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea inculpatului Darii Vasile, cât și a altor persoane, prevederi legale care au fost raportate just la circumstanțele cauzei penale, gravitatea infracțiunii săvârșite, precum și la personalitatea inculpatului Darii Vasile, soluție ce corect a fost menținută în această parte de instanța de apel.

6. În consecință, Colegiul penal nu a constatat prezența erorilor de drept invocate de recurenți ce ar fi afectat hotărârile atacate sub aspectele contestate, deoarece soluția adoptată de instanța de apel, este legală și întemeiată, iar recursurile ordinare declarate sunt inadmisibile, fiind vădit neîntemeiate.

7. Conducându-se de prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Sâli Radu și de către inculpatul Darii Vasile, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 ianuarie 2018, în cauza penală privindu-l pe **Darii Vasile Xxxxxx**, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **27 iunie 2018**.

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Timofti Vladimir

Țurcan Anatolie